

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף קט of בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include.

The source through the word והעברתם for the Halachah of האב נוהל את הבנים
A father inherits the assets of his deceased son only if the son had no children, but if the son did have children his children inherit his assets, not his father.

משפחת אב קרויה משפחה
משפחת אם אינה קרויה משפחה
Only a father and his family are considered משפחה, however a mother and her family are not considered משפחה, because the Pasuk states למשפחותם לבית אבותם

The discussion regarding יונתן בן גרשום, the grandson of משה רבינו, whom the Pasuk associates with both שבט יהודה and שבט לוי;

A

איש כי ימות ובן אין לו
והעברתם את נחלתו לבתו
האב נוהל את הבנים

משפחת אב
קרויה משפחה

משפחת אם
אינה קרויה משפחה

יונתן בן גרשום
the grandson of משה רבינו
whom the Pasuk associates with both שבט יהודה and שבט לוי

B

לעולם ידבק אדם בטובים
A person should always seek to marry a wife from a fine family, because שהרי משה שנשא בת יתרו יצא ממנו יהונתן who married the daughter of יתרו a former an idol worshipper, had a grandson יהונתן who also attended to the idols. While אהרן שנשא בת עמינדב יצא ממנו פנחס who married the daughter of עמינדב, and she was also the sister of נחשון who performed an act of מסירת נפש, had a grandson פנחס who also performed an act of מסירת נפש.

The mother of פנחס was considered מכות פוטיאל because she was a descendant of both, יתרו שפיטם עגלים לע"ז יתרו who fattened his calves for Avodah Zorah; and of יוסף שפטט ביצרו יצר who fought and overcame the temptations of the הרע.

B

לעולם ידבק אדם בטובים

משה
שנשא בת יתרו
יצא ממנו יהונתן

אהרן
שנשא בת עמינדב
יצא ממנו פנחס

פנחס
מכות פוטיאל
The mother of פנחס
was considered מכות פוטיאל

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf discussed one source for the Halachah of

האב נוהל את הבנים

A father inherits the assets of his deceased son only if the son had no children, but if the son did have children his children inherit his assets, not the grandfather.

Because in the Pesukim the order of ירושה is

בן, בת, אח, אחי האב

A son, daughter, brother, and father's brother;

And then the Pasuk states

ואם אין אחים לאביו

ונתתם את נחלתו

לשארו הקרוב אליו ממשפחתו

וירש אתה

If his father has no brothers, שארו inherits his estate.

שארו זה האב

מלמד שהאב קודם לאחין

The word שארו refers to the father, and teaches that the

deceased's father comes before אחיו the deceased's

brother, and certainly before אביו אחי, the deceased's

father's brother, but אב does not come before בן ובת a son or

daughter, because the word הקרוב teaches

קרוב קודם

A closer relative comes first, and בן ובת are considered

closer relatives than אביו.

2 The Gemara proceeds with a second source from the Pasuk

איש כי ימות ובן אין לו

והעברתם את נחלתו לבתו

If a person dies with no sons, his estate is TRANSFERRED to his daughter.

The word והעברתם implies that the estate ought to go to another relative, but instead it is transferred to the daughter.

והעברתם must refer to אביו and teaches

במקום בת אתה מעביר נחלה מן האב

ואי אתה מעביר נחלה מן האב במקום אחין

Only if the deceased had a daughter, the assets are

transferred to her from אביו who does not inherit the assets,

but if the deceased has no sons or daughters, אביו does

inherit the assets, not אחיו.

1

האב נוהל את הבנים

A father inherits the assets of his deceased son only if the son had no children

ואם אין אחים

לאביו

ונתתם את נחלתו

לשארו

הקרוב אליו

ממשפחתו

וירש אותה

קרוב קודם

פסוק ח

בן

פסוק ט

בת

פסוק י

אח

פסוק י"א

אחי

האב

A closer relative comes first, and בן ובת are considered closer relatives than אביו.

2

איש כי ימות

ובן אין לו

והעברתם

את נחלתו

לבתו

Implies that the estate ought to go to another relative,

but instead it is transferred to the daughter.

This must refer to אביו - and teaches

במקום בת אתה מעביר נחלה מן האב ואי אתה מעביר נחלה מן האב במקום אחין

Only if the deceased had a daughter, the assets are transferred to her from אביו who does not inherit the assets,

but if the deceased has no sons or daughters, אביו does inherit the assets, not אחיו.

3 However, we cannot say vice versa that והעברתם refers to אחיו and teaches
 במקום בת אתה מעביר נחלה מן האחין
 ואי אתה מעביר נחלה מן האב אפילו במקום בת
 Only if the deceased had a daughter, and his father was no longer alive, the assets are transferred to her from אחיו who does not inherit the assets, but if his father was alive, אביו the father inherits the assets, but not בת, the daughter, because
 לא נכתוב רחמנא והעברתם
 Then there is no need for a Pasuk that בת comes before אחיו because this was already known from the following Pasuk that states
 ואם אין לו בת
 ונתתם את נחלתו לאחיו
 If he has no daughters, his brother's inherit his estate.

3

~~א~~

But we cannot say vice versa. . .

אישׁ כי ימות
 ובן אין לו
 והעברתם
 את נחלתו
 לבתו

Implies that the estate ought to go to another relative,

but instead it is transferred to the daughter.

This refers to - אחיו - and teaches
 במקום בת אתה מעביר נחלה מן האחין
 ואי אתה מעביר נחלה מן האב אפילו במקום בת

Only if the deceased had a daughter, and his father was no longer alive, the assets are transferred to her from אחיו who does not inherit the assets,

but if his father was alive, אביו the father inherits the assets, but not בת, the daughter,

because
 לא נכתוב רחמנא והעברתם
 Then there is no need for a Pasuk that בת comes before אחיו because this was already known from the following Pasuk that states

ואם אין לו בת
 ונתתם את נחלתו לאחיו
 If he has no daughters, his brother's inherit his estate.

4 As the Gemara explains, according to the second source of והעברתם, the word לשארו is needed to teach שארו זו אשתו מלמד שהבעל יורש את אשתו
A husband inherits the assets of his deceased wife.

And according to the first source of לשארו, the word והעברתם is needed to teach that which רבי taught in the following Braisa;
בכולן נאמר בהן נתינה וכאן נאמרה בהן העברה
Regarding all other relatives the word נתינה is used, aside for a daughter where the word העברה is used, because שאין לך שמעביר נחלה משבט לשבט

אלא בת הואיל ובנה ובעלה יורשין אותה
When a daughter inherits her father's assets, they can possibly be transferred to another שבט, in the event that she marries someone from another Shevet and she dies, her son or husband from the other Shevet would inherit these assets.

The Gemara explains that although in general the word שאר can refer to either a father or a mother as the Pasuk states

שאר אביך הוא
And
שאר אמך היא

However, in the Pasuk of ירושה the word לשארו refers only to a father but not to a mother because the Pasuk states לשארו הקרוב אליו ממשפחתו וירש אותה

And
משפחת אב קרויה משפחה
משפחת אם אינה קרויה משפחה

Only a father and his family are considered משפחה, but a mother and her family are not considered משפחה, because the Pasuk states

למשפחותם לבית אבותם
==

4 And according to the first source of לשארו, the word "והעברתם" is needed to teach that which רבי taught in the following Braisa; בכולן נאמר בהן נתינה וכאן נאמרה בהן העברה
According to the second source of והעברתם, the word "לשארו" is needed to teach שארו זו אשתו מלמד שהבעל יורש את אשתו
A husband inherits the assets of his deceased wife.

Regarding all other relatives the word נתינה is used, aside for a daughter where the word העברה is used, because שאין לך שמעביר נחלה משבט לשבט
אלא בת הואיל ובנה ובעלה יורשין אותה
When a daughter inherits her father's assets, they can possibly be transferred to another שבט, in the event that she marries someone from another Shevet and she dies, her son or husband from the other Shevet inherit these assets.

The Gemara explains that although in general the word שאר can refer to either a father or a mother as the Pasuk states
שאר אביך הוא - שאר אמך היא
However, in the Pasuk of ירושה the word לשארו refers only to a father but not to a mother because the Pasuk states
לשארו הקרוב אליו ממשפחתו וירש אותה

משפחת אב קרויה משפחה
משפחת אם אינה קרויה משפחה
Only a father and his family are considered משפחה, but a mother and her family are not considered משפחה, because the Pasuk states
למשפחותם לבית אבותם

משפחת אב קרויה משפחה
משפחת אם אינה קרויה משפחה
as the Pasuk states
למשפחותם לבית אבותם

5 The Gemara proceeds with a discussion regarding משפחת אם אינה קרויה משפחה
 The Gemara asks from a Pasuk in ספר שופטים that states ויהי נער מבית לחם יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי
 As the Pasuk later says, this was יהונתן a grandson of משה רבינו.

The Gemara asks אמרת והוא לוי אלמא מלוי אתי ממשפחת יהודה אלמא מיהודה אתי
 The word לוי implies that יהונתן was from שבט לוי, while ממשפחת יהודה implies that he was from שבט יהודה?

Therefore, we must say דאבוה מלוי ואימיה מיהודה וקאמר ממשפחת יהודה שבט לוי through his father and from שבט יהודה through his mother and the Pasuk nevertheless refers to him as ממשפחת יהודה. Apparently, because even משפחת אם קרויה משפחה

The Gemara answers that this is not necessarily so: Perhaps ממשפחת יהודה does not refer to his mother's family, but rather since the Pasuk identifies him as יהונתן בן גרשם בן מנשה
 Even though his grandfather was משה not מנשה, because מתוך שעשה מעשה מנשה תלאו הכתוב במנשה עבודה זרה who served מנשה יהונתן acted in the ways of

For this very reason יהונתן was associated with שבט יהודה because מתוך שעשה מעשה מנשה דאתי מיהודה תלאו הכתוב ביהודה שבט יהודה who belonged to יהודה who served מנשה יהונתן acted in the ways of

As רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי says מכאן שתולין את הקלקלה במקולקל From here we see that an Aveirah is associated to one who committed the same Aveirah.
 =====

5

משפחת אם אינה קרויה משפחה

ספר שופטים ויהי נער מבית לחם יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי

אלמא מלוי אתי אלמא מיהודה אתי

משה רבינו יהונתן

As the Pasuk later says, This was יהונתן a grandson of משה רבינו.

ואימיה מיהודה דאבוה מלוי

וקאמר ממשפחת יהודה

משפחת אם קרויה משפחה

This is not necessarily so:

Perhaps ממשפחת יהודה does not refer to his mother's family, but rather since the Pasuk identifies him as יהונתן בן גרשם בן מנשה

Even though his grandfather was משה not מנשה, because מתוך שעשה מעשה מנשה תלאו הכתוב במנשה עבודה זרה who served מנשה יהונתן acted in the ways of

For this very reason יהונתן was associated with שבט יהודה because מתוך שעשה מעשה מנשה דאתי מיהודה תלאו הכתוב ביהודה שבט יהודה who belonged to יהודה who served מנשה יהונתן acted in the ways of

As רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי says מכאן שתולין את הקלקלה במקולקל From here we see that an Aveirah is associated to one who committed the same Aveirah.

6 Related to the above, the Gemara cites

אמר רבי אלעזר
לעולם ידבק אדם בטובים
A person should always seek to marry a wife from a fine family;
שהרי משה שנשא בת יתרו
יצא ממנו יהונתן
who married the daughter of יתרו a former an idol worshipper, had a grandson יהונתן who also attended to the idols.
While
אהרן שנשא בת עמינדב
יצא ממנו פנחס
who married the daughter of עמינדב, a righteous person, had a grandson פנחס who also was a righteous person.

As the Gemara explains;
Although, פנחס was a descendant of both אהרן and יתרו;
however, יהונתן was a third-generation descendant of יתרו;
therefore he was affected by his relation to יתרו;
While פנחס was a later descendant of יתרו, and a closer descendant of אהרן and עמינדב, therefore he was not affected by his relation to יתרו.

As the Pasuk states
ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה
the father of פנחס married a woman from the daughter's of פוטיאל.
יתרו פוטיאל refers to יתרו
שפיטם עגלים לע"ז
Because יתרו fattened his calves for Avodah Zorah;

However, the mother of פנחס could not have been an actual daughter of יתרו, because פוטיאל also refers to יוסף שפטפט ביצרו
יצר הרע ויסף fought and overcame the temptations of his יוסף.

Therefore we must say, either
אבוא דאמיה מיוסף
אמה דאמיה מיתרו
The mother of פנחס was a descendant of יוסף through her father and a descendant of יתרו through her mother; OR vice versa,
אבוא דאמיה מיתרו
אמה דאמיה מיוסף
The mother of פנחס was a descendant of יתרו through her father and a descendant of יוסף through her mother, but she was not an actual daughter of either יתרו or יוסף.

6

אמר רבי אלעזר

לעולם ידבק אדם בטובים

A person should always seek to marry a wife from a fine family;

שהרי

<p>אהרן שנשא בת עמינדב יצא ממנו פנחס אהרן who married the daughter of עמינדב, a righteous person, had a grandson פנחס who also was a righteous person.</p>	<p>משה שנשא בת יתרו יצא ממנו יהונתן משה who married the daughter of יתרו a former an idol worshipper, had a grandson יהונתן who also attended to the idols.</p>
---	--

Although, פנחס was a descendant of both אהרן and יתרו;
however, יהונתן was a third-generation descendant of יתרו,
therefore he was affected by his relation to יתרו;

While פנחס was a later descendant of יתרו,
and a closer descendant of אהרן and עמינדב,
therefore he was not affected by his relation to יתרו.

As the Pasuk states

ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה

the father of פנחס married a woman from the daughter's of פוטיאל.

יתרו פוטיאל refers to

שפיטם עגלים לע"ז

Because יתרו fattened his calves for Avodah Zorah;

However, the mother of פנחס could not have been an actual daughter of יתרו,
because פוטיאל also refers to יוסף

שפטפט ביצרו

יצר הרע ויסף fought and overcame the temptations of his יוסף.

Therefore we must say, either

אבוא דאמיה מיוסף אמה דאמיה מיתרו

The mother of פנחס was a descendant of יוסף through her father and a descendant of יתרו through her mother;

Or vice versa,

אבוא דאמיה מיתרו אמה דאמיה מיוסף

The mother of פנחס was a descendant of יתרו through her father and a descendant of יוסף through her mother, but she was not an actual daughter of either יתרו or יוסף.

7 The Gemara also cites the well-known statement
הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה
A person should examine the brothers of the woman he
intends to marry, because
רוב בנים דומין לאחי האם
The majority of sons take after their mother's brother. As
the Pasuk states
ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב
אחות נחשון
Even though her father's name is sufficient to establish
her identity, the Pasuk adds that she was the sister of נחשון
to make the above point.
As we see in the Torah, that עמינדב בן נחשון performed an
act of מסירת נפש by jumping into the ים סוף and פנחס,
likewise, performed an act of מסירת נפש by killing
זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני

7

הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה
*A person should examine
the brothers of the woman he intends to marry, because*

רוב בנים דומין לאחי האם
The majority of sons take after their mother's brother.

As the Pasuk states
ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב
אחות נחשון
*Even though her father's name is sufficient
to establish her identity, the Pasuk adds that she was
the sister of נחשון to make the above point.*

As we see in the Torah,
that מסירת נפש נחשון בן עמינדב
by jumping into the ים סוף
and פנחס, likewise, performed an act of מסירת נפש
by killing
זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני